

Felelős szerkesztő MARÓT SÁNDOR

egy magánbeszélgetés után, amelyet Rascanu folytat Krestinszkivel.

Ha a választ nem lehet elfogadni, nincs kizárva, hogy a tárgyalásokat azonnal megszakítják, ez azonban a legudvariasabb formák között fog megtörténni.

Csak kielégítő válasz után folytatják a tárgyalásokat, tehát a fenti megbeszéléstől függ az egész konferencia sorsa. Ha szakadásra kerül a sor, az szerdán következhet be és ebben a román delegáció már csütörtökön, vagy pénteken el is hagyja Ausztria fővárosát.

Kisenewben vasárnap délelőtt nagy ülésgyűlés volt. Százazernél több ember tiltakozott az oroszoknak Besszarabiára való igénye ellen. Felszólalt a népgyűlésen az alelnöki széket betöltő Thyrer is, aki nagy beszédben fejtegette, hogy Besszarabiának a civilizáció érdekében románnak kell maradni és hangsúlyozta azt a véleményét, hogy Románia földje a megértés otthona lehet, mert kormánya és alkotmánya tiszteletben tartja a népek és vallások jogait.

A kormány félhivatalos lapja örömmel állapította meg, hogy a hazafias zsidóság milyen lelkesedéssel veszi ki részét az országot közelről érintő politikai akciókból és leszögezi egyben azt is, hogy az ország és a nemzeti érzés ellensége az, aki ilyen fontos időkben különböző excessusokkal igyekszik éket verni az ország különböző felekezeteihez tartozó jó román állampolgárok közé.

Az Én házam
A Te házad
Az Ő háza
Mindenki háza

A rejtelmek háza

Vegyünk!

Női cipőt Gondánál.
Férfi cipőt Gondánál.
Gyermekek cipőt Gondánál.

TEKINTSE MEG!

Világvárosi kirakatainkat!

Gonda Testvérek

cipőáruháza

Bulevard Regele Ferdinand (Rákóczi)-ut 5.

Külön mérték utáni osztály.

Házi harisnyák — — — 20 Leitól
Flor harisnyák — — — 55 Leitól
Selyem flor fátyol harisnyák 90 Leitól
minden színekben. — Férfi harisnyák
és soknik **olcsó árakban**

Fischer

árubázában, Sas-passaço.

A telekkönyv csődje

Két-három esztendő óta — Az ügyvédek külön hajlandók fizetni a telekkönyv személyzetét

A bíróság munkájának mindig nagyrészt foglalta le a telekkönyv. Ez természetes is, mert a vagyonbiztonság legfőbb szerveként működött és működik s éppen ezért teremt jogbizonytalanságot a mai helyzet.

A mai helyzet az, hogy óriási mennyiségű restancia gyűlt fel, mely még a háborús idők következménye és amelyet szinte elképzelhetetlen mértékben szaporított az impérium változás után a különféle nyelvrendeletek, a nagy adás-vételi forgalom, csere, örökösödések és főleg az adminisztráció hiányosságai. A restanciát régi szokás szerint, a telekkönyvi hivatalok szelvényekkel szokták megjelölni s míg a multban egy-két ilyen szelvényt volt egy telekkönyvi oldal, jelenleg oldalanként nyolcszáz bejegyzés mutatja az elintézetlen átirásokat s jelenleg még nincs lezárva az 1922-es esztendő sem.

Tehát 1922 óta, ha egy ingatlan háromszor cserélt gazdát, a telekkönyvből nem olvasható ki s

ez az állapot módot nyújthat büntető manipulációkra is.

A legnagyobb hiba a kevés és rosszul fizetett hivatalnok személyzetben gyökerezik, mely nem tud megbirkózni a legjobb akarral sem a feltorlódtól óriási munkanyommal. A telekkönyvnél ugyan, egy régebbi rendelet értelmében, már huzamos idő óta külön adminisztrációs díjakat szednek, ezek a tulajdoniak azonban nem lettek a havi 1600-1000 leivel dotált tisztviselők fizetési javítására fordítva, akik így délutáni szabad idejüket magáncégek szolgáltatásában töltik el.

Nagyvárad ügyvédei különbség nélkül, klien urális érdekeiket látják veszélyeztetve, mert ilyen körülmények között nem tudhatják ügyfelük érdekeit megvédeni és biztosítani. Eppen ezért az ügyvédek körében mozgalom indult meg, hogy az adminisztrációs költségekre befizetett díjak egyrészt fordítsák a kezelő személyzetnek, hogy az délutáni különórákkal igyekezzen a helyzeten segíteni. Az ügyvédek különben maguk is hajlandók napi 100 lei közadakozással egy oly jelentékeny adminisztrációs alapot létesíteni, melyből a különórák honoráriumai fedezhetők lennének. A sok nehézséghez hozzájárul az is, hogy ma a legtöbb telekkönyvi bejegyzésnél tekintettel kell lenni az agrártörvényre, az erdőkisajátításokra és nem ritkán a diplomáciai jogviszonyokra is.

A helyzet tarthatatlanságát különben ma már illetékes tényezők is belátták s arról van szó, hogy a restancia feldolgozásába az egész bírói és tisztviselői kart bevonják. Azonban ez a módszer nem sok eredménnyel kecsegtet, mert a telekkönyvi leírások munkálata lokális természetű s a különböző könyveknek és íveknek mindig kéznél kell lenni.

Ha nem történik nagyon gyors intézkedés, a telekkönyv csődje elkerülhetetlenül bekövetkezik.

A telekkönyvvel van összefüggésben az a sokakat érdeklő akció is, hogy Románia és Magyarország tárgyalások kezdtek, amely a telekkönyvi rendezések szempontjából nagy horderejű s megszabadítja a bizonytalanságtól azokat a telektulajdonosokat, akiknek földjei a határmentén fekszenek s a határrendezés alkalmával egyik vagy másik államhoz csatoltattak. Ezeket eddig is károsodás érte azzal, hogy a telekrek vonatkozó utólagos feljegyzések elmaradtak, mert a betétek a másik állam területén maradtak, nincs ott, ahol a telek fekszik. Ezekbe ma még nem lehet bekebelezni azokat a jogokat, amelyek ezekre a betétekre vonatkoznak s így a

hitelviszonyokra is károsan hat ez az állapot, amelynek megszüntetése céljából a tárgyalások megindultak.

Az adófizelő betekinthe-e a városi számadásokba?

Érdekes és fontos vita folyt le tegnap dr. Tatu Miklós gazdasági tanácsos és a számvérség titkarságai Clintoc István között. Dr. Tatu a gazdasági igazgatóság bevételeit és kiadásait akarta ellenőrizni a nyilvántartásokban tekintettel arra, hogy egy ügyben akart adatokat és felvilágosítást szerezni. A számvérségi főnök azonban nem volt hajlandó a könyveket megmutatni a gazdasági tanácsosnak azzal az indoklással, hogy a számvérség könyveit csak a polgármester külön engedélyével mutathatja meg bárkinek, kivéve a közvetlen felelősöket és a pénzügyi tanácsost. Clintoc kérte Tatuhoz a polgármester engedélyét, akkor szívesen rendelkezésére áll.

Ezzel szemben dr. Tatu hangsúlyozta, hogy a számvérség könyvei nyilvántartások. Tehát a szóban is benne van, hogy abba a nyilvánosság bármikor betekinthe.

Tatunak már nem volt ideje a polgármesterhez fordulni, mert közben megérkezett a hivatalát elrendelő végzés.

Tekintettel arra, hogy a köztudatban ugyan elterjedve, hogy a városi számadásokba az adófizető polgár bármikor betekinthe, ebben az ügyben kérdést intéztünk Benedek Aladár pénzügyi tanácsoshoz és Clintoc számvérségi főnöknek.

Benedek pénzügyi tanácsos kijelentette, hogy a számvérség könyveibe kizárólag a teletisztviselők tekinthetnek be, vagy ha erre a polgármester külön engedélyt hozza.

Clintoc István kijelentette, hogy bár a számvérségi törvény idevonatkozó utasításai homályosak a bevett szokás az, hogy a számvérség nyilvántartásaiba csak a teletisztviselők, a pénzügyi tanácsos, vagy a polgármester képviselő pénzügyi bizottság tagjai tekinthetnek be, ezenkívül még azok, akik a polgármestertől külön engedélyt hoznak. Ezzel indokolja azt az intézkedést is, hogy Tatu városi gazdasági tanácsosnak nem engedték meg, hogy a gazdasági igazgatóságra vonatkozó adatokat megtekinthesse.

Két holliszolga azonnal leivételik.

Lebovits és fia szabó cégnél.

Bulevard Regele Ferdinand 12 szám.

**SILBERSTEIN
ÉS SOMLÓ**

Bulevard Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 18.

**Detail osztályának
heti árjegyzéke**

Clark czérna	—	—	—	Lei	10.50
Angol szappan	—	—	—	"	15.—
Fürdő szappan	—	—	—	"	10.—
Csipke	—	—	—	"	3.—
Sujtás	—	—	—	"	1.50
Kötő pamut	—	—	—	"	13.—
Divat csatt	—	—	—	"	15.—
Nyakkendő	—	—	—	"	18.—
Keztyű	—	—	—	"	50.—
Nadrágtartó	—	—	—	"	35.—
Zsebkendő	—	—	—	"	11-15.—
Sokni-tartó	—	—	—	"	19.—
Bőr-öv	—	—	—	"	50.—
Kézelő-gomb	—	—	—	"	17.—
Női divat mellény	—	—	—	"	560.—
Női házi harisnya	—	—	—	"	28.—
Makó harisnya	—	—	—	"	35.—
Főrfi harisnya	—	—	—	"	75.—
Fátyol harisnya	—	—	—	"	95.—
Monslin harisnya	—	—	—	"	115.—
Női nadrág	—	—	—	"	55.—

A gazdag emberek nem részesülnek a lakbérleti törvény védelmében

Bukarestből jelenti a Rador: A kamara tegnapi ülésén Mosoiu miniszter benyújtotta a vízierők kihasználásáról szóló törvényjavaslatot.

Orleanu indítványt nyújt be a házszabályokhoz és azt javasolja, hogy indítványt csak 11 képviselő aláírásával lehessen benyújtani.

Ezután a kamara áttért a lakbérleti törvényjavaslat részletes vitájára. A negyedik szakasznál felszólalt Jianu képviselő, aki hangoztatta, hogy mintegy kétmillió idegennel vagyunk körülveve, akik az állam szempontjából nem kívánatosak és életmódjukkal csak kárt okoznak az országnak. Követeli, hogy az új lakástörvény csak azokat részesítse jogvédelemben, akik már a világháború kitörése idején az ország területén laktak.

A negyedik szakaszhoz benyújtott pótvajaslátokat az igazságügyminiszter visszautasította.

Az ötödik szakaszán Rauta azt javasolta, hogy azokat, akiknek évi összjövedelmük meghaladja a négyszázezer leit, vegyük ki a törvény védelme alól. Marzescu igazságügyminiszter ezt elfogadta.

A tizennegyedik szakasz tárgyalásán megállapították az evakuálás eseteit. Sericu képviselő kérte, hogy mondják ki, mi szerint újságírókat és az újságírószindikátus tagjait ne lehessen kilakoltatni.

Marzescu miniszter visszautasította a javaslatot.

Ezután a 26-ik szakaszig letárgyalták a törvényjavaslatot.

Az emberek helven százaléka nem becsületes

Egy párisi lap tréfás ötlete a becsületesség megállapítására

Egy párisi lap a maga közvetlen tapasztalataiból sehogy sem tudta eldönteni, hogy az emberek túlnyomó többsége melyik táborba sorakozik: a becsületesek, vagy a nembecsületesek táborába. Sokáig töltötte az eszt, hogy mi módon tudna meggyőződni erről a kérdéstről. Végre szenzációs ötlete támadt. Elhatározta, hogy kelepécét állít, amelyben a nembecsületesek benmaradnak. Egy nagyon ismerős párisi urat belevont a játékba és ennek az urnak az aláírásával száz levelet íratott. A leveleket különböző párisi előkelőségeknek címezte:

— „Uram! Itt küldöm az öt frankot, amellyel Önnek a mulkór adása maradtam.”

A levélhez tényleg mellékeltek is az öt frankot és várták az eredményt. Három hétig vártak. Mindössze harminc ember küldte vissza az öt frankot azzal, hogy tévedés forog fenn, mert a címben megadott ur nem tartozik. Mindjárt meg is csinálták a statisztikát. A becsületes emberek voltak a képviselők és az írók. Az utóbbiak közül csak egyetlen egy tartotta meg az öt frankot. Elég becsületeseknek mutatkoztak az orvosok és a magánosok. Ellenben szomorú bizonyítványt állítottak ki magukról a diplomátok, a papok, az akadémikusok és a hivatalnokok, mert ezek közül két becsületesre három nem becsületes jut. A legnagyobb gonosztevők voltak a vegyeskereskedők, a mészárosok, a borkereskedők, fodrászok. Ezek közül egyetlen egy sem küldte vissza az öt frankot. Az a legérdekesebb, hogy az egyik címzett választott a levélre, de nem küldte az öt frankot. A levél így hangzott:

— „Uram, nem emlékszem ugyan, hogy ön tartozik nekem öt frankkal, de ön valószínűleg jobban tudja. Nyugtatom az öt frank vételét.”

Elvette a törvényszék három kis bank deviza-autorizációját

A múlt héten tárgyalta a törvényszék gróf Nesselrode tanácsa — amint a „Nagyvárada” annak idején meg is írta — három kis bank és Askenázi Helén törvényellenes deviza-ügyletét.

Askenázi Helén Budapestre érkezett Nagyváradra s magával több millió magyar koronát hozott, melyet a három bankházban váltott át mai valutára anélkül, hogy a bankok deklarációt állítottak volna ki.

Részen a kiállított deklaráció hamis névre szolgált s Askenázi Helén a Bihari Bank-ban történt dollárvásárlása alkalmával saját neve helyett — s a terhelő tanuk vallomása szerint a bank egyik vezetőjének tudtával — a deklarációra Klein Sámuel nevét hamisította rá. Bankkörtörök érdeklődése különös intenzitással fordult az érdekes deviza-ügy tárgyalása felé, melyet újabb tanukihallgatások miatt mára halasztott a törvényszék.

A mai tanukihallgatások terhelően estek latba. Kővári detektív vallomása élesen Askenázi Helén és Wilf Ossias ellen szolgált, aki Askenázi Helén koronák átváltásánál segítkezett. Kővárinak a nyomozás stádiumában Askenázi Helén beismerie, hogy Klein Sámuel nevet írt alá és azért nem Klein Sámuel, mert a bank egyik igazgatója azt mondotta, hogy annyi is elég. Az igazgatót szöke, fátalemernek mondták, Engel Kornél lehetett.

Román Romul, a Banca Nationala fő-tisztviselője, mint a Devizaközpont küldötte jelenik meg s a deviza-üzlet törvényes megkötésének módjait ismerteti. Szerinte a bankosok tudatában voltak annak, hogy törvényellenesen cselekszenek, mert a törvény oly szigorú, hogy a valuta-vásárlót legitimálni köteles a pénzváltó bank. A kisebb bankoktól azóta meg is vonták a valuta-ügynöki jogot.

Delután 5 órakor hirdette ki gróf Nesselrode elnök az ítéletet. Askenázi Helént két rendbeli valuta-kihágásért két napi elzárásra és 2000 leire, Ossian Wilfét 4 napi fogházra és 4000 lei mellékbüntetésre ítélte. Elmarasztalta a törvényszék a Gazdasági Bankot, Dacia-bankot és a Bihari Bankot is, melyeket egyenként 3—3000 lei pénzbírsággal és deviza-autorizációjuk elvesztésével sújtott. A védők felelősséget jelentettek be.

Újabb harcok a városi gazdasági ügysztyál átadása körül

Tiltakozó küldöttség a prefektusnál

Tegnap délelőtt a polgármester rendelete értelmében Jónás Demeter gazdasági tanácsos megjelent dr. Tatu Miklós hivatalában, hogy azt átvegye. Dr. Tatu nem volt bent a hivatalban, ezért az átvétellel megbízott Clintoc István számvevőszéki főnök, Ehrlich Imre és Gherlán József aljegyzők jegyzőkönyv felvételéhez kezdtek. Közben megérkezett dr. Tatu és a legerélyesebben tiltakozott az aktus ellen és kijelentette: nem hajlandó átadni hivatalát.

Jónás Demeter hangsúlyozta, hogy neki utasítása van a hivatal átvételére és ismételtén kérte Tatu-t, adja át simán a hivatalt.

Tatu ezután formai hibákra hivatkozott. A törvény értelmében a hivatal átadásánál valamely felettes tisztviselő is jelen kell, hogy legyen. Ezután írásbeli felhatalmazás felmutatását kérte az átvételtől, amivel ezek nem rendelkeztek.

— Tegnap is kijelentettem már a polgármester ur előtt — mondá Tatu — és ezt a kijelentést ma is fenntartom, hogy a gazdasági tanácsosi állást nem adom át és a törvénytelen polgármesteri határozat ellen felelősséget jelentek be a belügyminiszterhez és a legfőbb semmítőszékhez.

— Hivatalos teendőimet pedig továbbra is ellátom, mert állásom erőszakos átvételére senki autorizációt nem kapott.

Megkérdeztük Jónás gazdasági tanácsost, aki a következőket mondotta:

— En felettesem: a polgármester ur utasítására megjelentem dr. Tatu ur irodájában, hogy a hivatalt átvegyem. Tatu ezt vonakodott megtenni. Ezt jeleníteni fogom a polgármester urnak.

— Az új további része már nem tartozik

reám és az ügyosztályom munkálatai úgy lefoglálnak, hogy nem vesztegethetek ezetre a dolgokra több időt. Mindent elintéztünk majd a törvény és jogszabályok utasításai alapján.

Ugyancsak tegnap délelőtt a velencei polgárok Danese Jakab és Bálint Mihály vezetésével tiltakozó küldöttséggel jelentek meg dr. Popovici Miklós prefektus előtt s kérték, hogy akadályozza meg a hivatal átvételét. A prefektus felkérte a küldöttséget, hogy panaszukat adják be írásban, majd azt mérlegelés tárgyává fogja tenni.

A polgármester még nem intézkedett a gazdasági ügyosztály ügyében, azonban — értesülésünk szerint — a tisztviselői statútum 99. paragrafusa értelmében ilyen esetben felfüggesztésnek van helye.

A nagybányai festők kiállítása

A nagybányai festőkolónia igazán nem szorul a felfedezésre, mert a magyar pikturának országos jelentőségű elittjei innen kerülnek és kerültek ki. Tiszta művészet, határtalan lelkesedés, új és nemes irányokra való törekvés jellemzi a nagybányai festők kiváló ecsetjét. Csak a szépet, az abszolút művészt veszik programjukba és kétségtelen, hogy azt a nemes hitet Thorma mester hintette el a kiváló nagybányai piktorok között. Egy sereg nagybányai és néhány ott élő kolozsvári festő állította ki a nagybányaiakat méltón reprezentáló munkáit Nagyváradon Kornweiss képerketető üzletében. Három nap óta van nyitva a tárlat és a kis termet egész nap megtölti közönség a legnagyobb elragadtatással szemlélve a különböző irányzatú, de volőben egyszólván egyforma erejű képeket. Természetesen kimagasló a három mester, Thorma Jánosnak biblikus tárgyú és csodálatosan leegyszerűsített hatalmas vázlata, Réti Istvánnak sötét tónusban tartott studiuma és Ziffer Sándornak, az új irányok hivatott nagy mesterének három friss erejű gyönyörű perspektívái képe. De elsőrendű tájképekkel és figurális dolgokkal szerepel Böresök Samu, Krizsán János egy pompásan megoldott színösszetételű tájképpel, Nagy Oszkár két erős munkával, Klein József néhány becsületesen megkonstruált és világitás problémákkal megoldott olajfestménnyel, de Kádár Géza finom ecsetkezelése, Szolnai Sándor, Abkarovics Béla, Balázs Árpád, Flórián György pompás színei, Tekely Rafael, Gölner, mint részben olaj, pasztell és grafikával erősítik a nagybányaiak kitűnő hírnevét.

Egy sereg pompás kép már vevőre is talált.

Elsőosztályu állandó munkára nagymunkások felvételnek.

Lebovits és fia
szabó cégnél.

Apollo mozgószínház

Szerda — csütörtök

Szerelmes asszonyok

kalandordráma 2 rész 10 felvonás.

Egyrészben kerül eladásra.

Főszerepben: Miss du Pontés és Erich von Strohheim.

Jön

Jön

A rejtelmek háza

Főszerepben: Ivan Mosjoukine.

Megérkeztek eredeti angol szövegek
különlegességeink.

PACSAY és CZITROM
uri szabók, Strada Csengeri-utca 1.
Szolid árak! Pontos kiszolgálás!

Mária princessz csodálatos gyógyulása

Budapestről jelentik: Esterházy Mária hercegnő, aki tizenhat év óta súlyos bénaságban szenvedett, hirtelen meggyógyult. Egy bajor mérnök, akinek Bécsben szanatóriuma van, hipnózissal kezelte és a hercegnő most, tizenhat év után, újból megta-
nult járni.

Nyolc éves korában bénult meg Mária princessz és azóta hordták tolokocsiban ide-oda, mert nem tudta mozgatni lábát. A leghíresebb professzorokat hozatták hozzá tizenhat éven keresztül, a tárnok-utcai palotában és a kismartoni kastélyban egymás kezébe adták a kilincset doktorok, kuru-
szlók, jvasasszonyok, de hiába. Vitték a csodatévő Lourdesba, használta a póstyé-
ni iszapfürdőket, minden évben megpróbálkozott Karlsbaddal, járt Hévizre, — minden eredmény nélkül. Nem segített rajta Verebély tanár operációja és haszta-
lanul kísérletezett a villamos masszázssal: a legkisebb javulás sem állt be állapo-
tában tizenhat év alatt.

Egyike volt Közép-Európa leghíresebb betegeinek. A szép, fiatal leány kétségbe-
esett erővel harcolt betegsége ellen, nem engedte magát négy fal közé internálni, hanem autón és toloszékekben eljár mind-
enütt, színházba, kiállításokra, felolvasó-
sokra. Nem akarta tudomásul venni, hogy b-
néa. Családja folyton reménykedett benne,
hogy előbb-utóbb meg fog gyógyulni, de ez a remény, ahogy multak az évek, egyre jobban elhalványodott. Bár arra,
hogy így betegnek nekirészkedjék a ház-
asságnak, nem is gondolhatott, mégis, még a há-
boru kitörése előtt, ötven millió koronát helyezett letétbe számára apja, Esterházy Miklós herceg, hozományra. Az öreg herceg, aki nagyon szerette beteg leányát, százhetvenötezer hold birtokot örökölt a tékozló Esterházy Pálól.

Mária princessz két esztendő volt, mikor az apja meghalt. Anya nélkül nőtt fel. Lányát a herceg maga nevelte. A hercegnő nyolc éves korában egy lovaglás után meghalt. A herceg nem hívott orvosot, hanem kijelentette: „Ilyenkor a hideg fürdő ajánlatos.” A kislány hideg fürdőt kapott és ebbe b-
nult bele. Tizenkét esztendőig nap-
nap után látni kellett az öreg Esterházy-
nak, hogy mit cselekedett. Bárhová utazott, a hercegnő magával vitte, hogy keserűsé-
gében osztozzék. Lánya sorsa kétségbees-
tette. De sokkal gögösebb volt, semhogy csak egyszer is szemrehányást tett volna magának; az önvád nem ért föl hozzá. A csapásokat, amik érték isten akaratának tulajdonította és belenyugodott abba, hogy mindennek úgy kellett történni, mint ahogy történt.

Lánya gyógyulását már nem érte meg: négy esztendő előtt meghalt.

Férfi divat ujdonságok

valódi Rumbugi vászon zsebkendők férfis és női bórkeztők érkeztek. Nagya-
aszték divat ernyőkben.

MOLNÁR

Bulevardul Regele Ferdinand (Rákóczi-út) 9. szám.

Gobellinek

Kelinek

Selyemszíták

mindennemű kézimunkák és hozzávaló anyagok

PETERDI

kézimunka ipar

Str. Ladislau (Körös-utca) 10

Kézimunka előnyomda

Ahol a milliárdok születnek

A legzseniálisabb tőzsdemánóverek — Rotschild Nathan privát értesülése Napoleon leveretéséről.

A világháború utáni élet legrombolóbb és legkimagaslóbb jelensége a tőzsde. A nagy tőzsdemánóverek most folynak a legnagyobbüzusabb, eddig sohasem tapasztalt stílusban. A pénz Krözusai egész országok valutájára vetik magukat és a kontremin-
ből milliárdokat harácsolnak össze. A fegyver természetesen visszafelé is sül el és beigazolódik a mondas, hogy a kontre-
mónor olyan vermet ás, amelybe rendsze-
rint maga bukik bele. A legklasszikusabb példát erre a francia frank elleni koncentrált támadás szolgáltatja. Olyan pénz-
Krözusok, mint Castiglioni, Bosel, Cyprut, Stinnes, Bleichröder és mások számlálatlan milliárdokat vesztettek és állítólag Stinnes, Európa leggazdagabb fezőrje csaknem a tönk szélére jutott. Nincs mit sajnálni rajtuk, embrenyúzáson sok ezer, sőt százezer kiségzisztencia tönkretevésén hízhat fel s most ugyanilyen kísérletezésben vereznek. Csak a kísérő jelenségek szomorúak. Az egzisztenciák végebeláthatatlan sorozata megy tönkre minden egyes ilyen nagyszabású börzemanóver folyamán.

A tőzsde különben már két és negyed század óta él. Született Angliában. Már 1701-ben a lapok dörgedelmes filippiká-
kat írnak a lelkiismeretlen tőzsdeszpekulán-
sok ellen és felhívják a parlamentet, hogy vessen véget az üzelmeknek. Ebben az időben az angol kormány sokfelé hadat viselt a háborús költségek fedezésére, úgy mint most is szokták, hadi kölcsön kötvé-
nyeket bocsátott ki. Ezek a kötvények lettek azután a tőzsdéizérekdes legfőbb tárgyai. Egyike az elsőeknek a nagyszabású tőzsdéizérekdes közül volt Abraham és Benjamin Goldschmidt, sir Francis Baring, aztán Nathan Mayer Rotschild, a ma is virágzó londoni Rotschild-ház megalapítója. Rotschild első nagy pénzügyi tranzakciója az volt, hogy a spanyol háború fedezésére Wellington által a piacra dobott és mihamar csaknem teljesen elértéktelenedett államkötvényeket összevásárolta. Azután felszólította az államot, hogy névértékben váltsa be azokat. Természetesen az államnak nem volt pénze, Rotschild azonban nem jött zavarba, hanem megfelelő kölcsönt ajánlott. Az állam a Rotschildtól felvett kölcsönből azután visszavásárolta a kötvényeket. Rotschild pedig duplán nyert: az olcsón összevásárolt kötvényeken és a nagy kamatra kiadott kölcsönön.

1815-ben vette kezdetét a legnagyobb stílusban üzőtt börzejáték. Rotschild elsőnek tudta meg, hogy Napoleont Ligny-nél és Waterloo-nál a szövetségesek döntő vereséghez juttatták. E célból külön futárhajót tartott egyik belgiumi kikötőben, amely nyomban megvitte a hírt Rotschildnek. Mikor Rotschild a hírt a miniszterelnökkel közölte, a miniszterelnök fáradtan ennyit mondott:

— En éppen az ellenkező értesülést kaptam.

Rotschild azonban jobban hitt a maga értesüléseiben s a miniszterelnökség kommunikéje nyomán kitört pánik hatása alatt hanyat-homlok lezuhanó értékpapírokat összevásárolta. Harminchat óra multán azután megjött az igazi értesülés: Rotschildnak volt igaza s a zseniális bankár az olcsón összevásárolt papírokat nagy pénzen adta el. Állítólag egymillió font sterlinget nyert az üzleten.

Bár Anglia szülőföldje a tőzsdének, a klasszikus hazája azonban mégis Amerika. Az igazi nagystíli börzeüzletek itt folytak és folynak le. Az első nagy tőzsdemenőm Astar Jakab volt, aki Németországban, Waldorfbán született. Astar vagyonának tulnyomó részét ugyan nem a tőzsdén szerezte, de amikor már sok százszoros millió-
mos volt, a tőzsde segítségével bizott meg

milliárdossá. Akkoriban — 1870 körül — Newyork még félig-meddig falu volt. Az indiánoktól vett bórökkel alapította meg vagyonát s azután nagyszabású telekspekulációba fogott. Jó szímatja megsejtitette vele, hogy Newyork nemsokára világvár-
rossá nő ki s ezért a legjobb fekvésű telek-
tömböket 2—5 dollárért vásárolta négy-
szögölenként s aztán 20—25 ezer dollárért adta el. Ma 50—60 ezer dollár egy ilyen négy-
szögölenként az ára. Az amerikai rabzol-
gaháború idejében is nagyszerűen virágzott a tőzsde. Abban az időben írta meg egy, az egyházi rendből kilépett pap a tőzsde igazi jellemrajzát. Ezeket írja: A magasba csak azok az emberek jutnak el, akikben sok a lendület. En is közéjük tartoztam. Nem foglalkoztunk a becsület kérdésében szór-
szálhasogatással. A lelkiismeretesség a tőzsde halális ellensége. A finnyás lelkület körülbelül úgy jár a tőzsdén, mintha a kovács fehér selyem kötényt öltene fel a maga mesterségéhez. A rabzolgaháború alatt a megvesztegethetőség a tetőfokát érte el Amerikában. A tőzsde királya egyesültek, ha szükség volt rá és együttesen mérték csapást a kormány és a kisebb emberek zsebe ellen. A hazafiság nem számított, voltak külön hírlapi tudósítók. Marskotányosnók, altisztek, hadnagysok, tábornokok, huszárok, miniszteri titkárok: mind az ő zsebtükben voltak. Ha akadt olyan ké-
nyes tisztviselő, aki a baksist nem akarta elfogadni, azzal nyerték meg, hogy részt biztosítottak neki az üzletből. Csak Lincoln Ábrahámot, az akkori elnököt nem tudták megkörnyékezní. Mennyi hasonlatosság a mai kor erkölcsével.

Yaj Guld merikai pénzember négy évvel a rabzolda háború után összevásárolta az Amerikában található egész aranykészletet 15 millió dollárért. Ez aranygyűjtéssel megráglut az arany és a kormány elhatározta, hogy az állam aranykészletét eladja, mert így akart segíteni az aranyínségen. Erről Guld korán értesült és aranykészletét sikerült még magas áron — 20 millió dollár nyereséggel — eladni.

* Regele Ferdinand (Rákóczi) után legolcsóbb bevásárlási forrás női divatarukban, Consum áruház Moskovits-palota sarok.

* Gasztenye-Piré 1 drb. 2 lei Benedeknél

* Bécsi divat, női mellények, blousok érkeztek Vezérhez, nagyon olcsó árban kaphatók.

* Náthánál a Kaiser Borax öblítés,

10000 L. jutalom

HIMALAJA

annak,
ki ezen rejtvényt helyesen
megfejt. Megfejtések f. hó
27-e déli 12 óráig küldendők be
az Apolló mozgósínház
igazgatóságának

A kultuszminisztérium a jószág- kormányzósági épület elárverezése ellen

A nagyváradí rom, katolikus püspökségi tulajdonok likvidálásával került sor a fő-úti jószágkormányozási épület árverésére. Az árverés a napokban volt kitűzve és a zárt pályázatra több ajánlat érkezett. A legtöbbet ígérő egy millió ötszáz ezer lelt kínál fel a kitűnő karban levő ingatlanért, mely ma kihalt és szűkségtelenné vált s ahonnan még röviddel ezelőtt százkilencvenezer hold föld óriási apparátusát igazgatták. Csend van az ásitó udvaron, az egykori kurian, — a báró Szepessyek tulajdona volt 1894-ig, — amelyet mindeddig az arisztokrata, főúri élet tom-pitottan előkelő zaja töltött be.

Dr Krüger Jenő püspökségi fő-
ügyész az árverésről s a váratlanul bekö-
vetkezőkről a következőket mondotta:

— Az eladást felfüggesztettük. Részen azért, mert nem érkezett megfelelő ajánlat, részből annál az érdekes körülménynél fogva, hogy a biharmegyei köz-kórház dr. Anca főorvos úr útján bejelentette, hogy igényt tart a jósággortmányosági épületre, melyet a kórház kibővítési céljaira akarnak felhasználni. A legfőbb oka azonban az eladás elmaradásának az, hogy

a kultuszminiszterium távirati rendelkezést küldött, melyben az eladást további utasításig felfüggeszteni kéri.

Tekintve, hogy az apostoli királyi jogokat a román állam vindikálja, a kultuszminiszter beavatkozása erre vezethető vissza. Most tehát várjuk a fejleményeket.

A helyzet addig eldöntetlen marad

Intervju Bartók Bélával

Park-szállóbeli lakásán, koncertje előtt látogattam meg a Mestert. Igen nyájasan fogad s cigarettát kínál meg. Mialatt kísérsé nehezen működő öngyújtójával bajlódik közelebből veszem szemügyre a Mestert. Filigrán alakja csak olyan, mint nővédek korában volt, ezelőtt húsz évvel s az ember váltig csodálkozik felette, hogy ily törékeny testben, mennyi páncélozott energia lakik! Alkarja, csuklója, mint az öntött vas, ujjai acélból valók, innen persze utolérhetlenül színes dynamikája. A Mester immár teljesen ősz, de ez nála csak hajszínváltozási külső jelenség, mert a szíve az ifju s meleg; hiszen nemrég — elválván első nejétől — vett nőül egy tizen-nyolc éves, viruló szép leányt... Orga-ruma rendkívül kellemes, lágy; beszédjén imponálóan fölényes nyugalom honol. Las-san ejti a szót, szinte leszűri magában a mondaandókat. Gondolkodás közben kez-kinté néha merev s szinte a szűrősságig élessé válik...

— Miben állhatok rendelkezésére? —
kérdi tőlem.

Szerényen biztosítom felőle, hogy a világért sem óhajtánám kifárasztani, csupán arra kérem, miszerint arról beszéljen, amiről éppen szeret s miről csevegni részéről a legkevesebb fáradsággal jár...

— Csak kérdezzen, szívesen válaszlok mindenre — mondja bátorítóan Bartók — lekötelező kedvességgel...

— Honnan jön, hova megy innen ez után s milyen tervei vannak még ez időnyire. Mester?

— Legutoljára Aradon s Temesvárt játszani, — feleli, — még hátra vannak koncertjeim néhány kisebb városban, az-
zal aztán végre be is telt az idei szezoni melynek folyamán harminc koncertet játszani.

— Szívesen utazik Mester?
— Nem mondhatnám — válaszolja
Bartók, — erősen kifárasztanak ezen tur-

nék; a háború előtt nem kellett utazgatnom, most sajnos — mi művészek — mindannyian rá vagyunk ezen forszírozott pénzkeresésre utalva.

— S a háboru előtt gyakran utazott passzióból a külföldre?

— Igen, — feleli, — jártam Itáliában, Rómában, Velencében, de Firenzét nem ismerem s talán ezután már nem is jutok el oda soha. Németországot — sajnos — egyáltalán nem ismerem; nagyon szeretem a franciák művészetét, népét, hazáját, arra felé legtöbbet jártam; voltam Párizsban, Marseille-ben, jártam Savoyában, barmagoltam Bretajue-ban, a világháború kitörése St.-Malotban ért, honnan csak ügyel-bajjal jutottam haza. Svájcot is jól ismerem.

— Mily müveken dolgozik jelenleg
Mester?

— Kamarazenét most nem csinálók — feleli, — hanem elsősorban Lengyel Meny-
hért „Csodálats Mandarin”- című panto-
mimjához írt zeném partitúráját akaron
befejezni, melynek vázlatai már öt év óta
hevernek készen fiókomban. Zongoradá-
rabokat fogok átdolgozni; Domenico Scar-
lattitól, azután Couperintól, később Ra-
meautól is. Ezek Pesten, Rozsnyainál je-
lennek meg. Azonfelül sajtó alá kerül ne-
sokára egy Londonban angolul, Pesten
pedig Rózsavölgyinél megjelenő könyvem a
„Magyar népdalról” 320 kotta illusztráció-
val, typus és kölcsönhatási megállapítá-
sokkal. Legutolsó zenekari művem egy a
magyar székesfőváros ünnepi koncertjé-
nek alkalmából szerzett: „Magyar tánc-
szirt” volt.

— Nemde Mester — Ön Afrikában, a sivatagban az araboknál is folytatott folklorisztikus kutatásokat?

— Csakugyan — feleli — jártam a háború előtt Biszkrában, hol arabs s berber törzsek közt egy franciail tanuló arabs tolmács s jó gramafon lemezeim segítségével igen érdekes antológiát sikerült össze- gyűjtenem: arabs-berber motívumokból. Írtam is róluk egy bő tanulmányt egyik el- sősrendű német zenei folyóiratban. Bár ezek a dallamok — fűzte hozzá Barbók — csupán három hangon mozognak, mégis felelt érdekesnek, mert a — bár igen kez- deletes szerkezetű — hangszerek játéko- sai zenéjük erősen monoton volta dacára is igen eredeti ritmusokat képesek produ- kálni.

— Kit tart Mester napjaink legjelentékenyebb zongorapoétájának?

— Debussy-t — válaszolta Bartók. — Debussy után Ravel-t tartom, — folytatja a Mester — a modern franciák legkiforrottabb egyéniségének. Az orosz Igor Stravinsky rendkívül imponáló alkotó zseni — fűzi hozzá. — Legutóbb Genfben halottam a „Sacre du Printemps” című művét, mely — bevallom — igen mély benyomást gyakorolt reám; én ezen művet az utolsó harminc év leghatalmasabb zenei emancipációjának tartom, zenetörténelmi szempontból is, jelentőségében határozottan még Debussy „Pelleas és Melisande”-ját is messze túlszárnyaló, monumentális munka. Stravinsky ezen műve t. i. teljes szakítást jelent a régi szimmetrikus formákkal, a „Wiederkehr”-ek teljesen ki vannak bőlre küszöbölve, mint ilyen a „polytonális” irány leghatározottabb kifejezője. Amellett teljesen újszerű, ritmusaiban egyenesen frappáló erő robban ki ezen hangzatokból. Igen zseniálisnak tartom — mondja Bartók — a francia Dárus Milhaud-t.

— Ki ön szerint Mester, a jelenlegi legnagyobb zongoravirtuóz?

— Ezzel a kérdéssel zavarba hoz — feleli a Mester. — Óriási elfoglaltságom közepett sem a multban, sem a jelenben nem jutott időm a legnagyobb pianisták meghallgatására; pl. képzelje, soha nem hallo

tam Busoni-t, Friedmann-t, Rachmaninow-t; Zürichben legutóbb hallottam a francia Cortot-t, az lássa a legkitünőbbek közül való. Ugyancsak Zürichben választottak be engem februárban abba a zsűribé, melynek küldetése a jövő nyáron tartandó „Musikfestek” helyét, idejét kijelölni. Júniusban Prágában tartunk 3 zenekari estélyt, többek közt bemutatásra kerülnek a cseh zenei géniusz jelenlegi első reprezentánsainak művei: Suk-é s Ostrcel-é.

A társaságában eltöltött értékes félóráért hálás köszönetet mondva a Messternek, elbúcsúztam tőle.

Guttmann Miklós.

*Egy orosz hercegleány
a bécsi rendország kezén*

A háború által tömegesen produkált kalandos sorsok közül is kiemelkedik és figyelmet érdemel egy orosz hercegi vérből származó asszonynak, Vera Seidelnek tragikus sorsa. A háború tönkretette családját és vagyonát, a forradalom a sirszéléig juttatta, végül hosszas szibériai raboskodás után Bécsbe került az alig harminchat éves, sokat hányatott nő. A szerencsétlenség azonban ott is nyomon kísérte. Kényszerítő anyagi szükség következtében olyat tett, mely végett most új hazájában súlyos börtönbüntetés fenyegeti.

Seidel Verának atyja Boleslav Viktorowitsch Tschatschak, egykori pénzügy-minisztere a nagy orosz birodalomnak, édesanyja született Gagaryn hercegnő. Első férje, egy előkelő orosz nemes, a háboruban elesett. A nehéz évek alatt Vera asszony egyik moszkvai kórházban működött, mint diplomás orvos és saját keresményéből tartotta fenn magát és két kis fiacskáját. A bolsevikiek hatalomrajutásaikor, mint arisztokratát még vagyonának romjaitól is megfosztották, bebörtönözték és halálra ítélték. A halálos ítélet végrehajtásától azonban szerencsésen megszabadult, mert büntetését élethossziglani szibériai számkivetésre nyhították. Száműzetése alatt súlyosan megbetegedett s úgy legyöngült, hogy öt napon keresztül öntudatlanul és mozdulatlanul hevert nyomorúságos szállásán. Szomszédai már halottnak hitték és el akarták temetni.

Valamennyire magához térve a sors-
ülőzött természetnek első gondolata a szí-
bériai pokolból való szabadulás volt. Hogy
ezt a célt elérje, egy osztrák hadifogoly-
lyal, Seidellel közös háztársra lépett és
vele együtt egy fogoly-transzporttal siker-
ült Bécsbe jutnia. Ott orvosi tudásával
akarta fenntartani magát, de férje képtelen
volt őt ebben a törekvésében támogatni,
ellenkezőleg, még a gyöngye beteges férfi-
is neki kellett eltartania. A nyomorúság
végül arra kényszerítette, hogy tiltott or-
vosi műtéteket végezzon oly nőkön, akik
anyaságuktól bármily áron szabadulni
igyekeztek. Egy ilyen esetre figyelmes lett
a bécsi rendőrség is, mely Vera Seidelt
rövid figyelés után letartóztatta. Két kis
gyermekét az Invalidusok vették otla-
mukba.

Több havi vizsgálati fogság után védőjének intervenciójára most szabadlábra helyezték a testbenlélekben egyaránt megőrt teremtetést, ezzel azonban ügye még nincs befejezve. A vád ellene továbbra is fennáll, pórének tárgyalására április közepén kerül sor.

* „Kegyelet“ temetkezés a Sas alatt.

• Szép férfi frizurához elengedhetetlen a Brázay brillantin. Kapható mindenütt.

* A minőségű férfi zsebkendő"- kap-
ók Vezérnél.

„HERCULES” fehérnemű a legszebbek és legolcsóbbak
Kapható: SAS-PASSAGEI Ierakafnál.

SZÍNHÁZ

HETI MŰSOR:

Szerda: Pompadour, operettujdonság 13-szor, bérleten kívül.

Csüörtök: Sevillai borbély, operarepriz A) bérlet 96. szám.

Péntek: Hamburgi menyasszony, B) bérlet 97. sz. Szombat d. u.: Diadalmas asszony, mérsékelt helyárakkal, kezdete fél 4 órakor.

Szombat este: Román előadás, kezdete 9 órakor. Vasárnap d. e.: Munkáseleadás, kezdete 11 órakor.

Vasárnap d. u.: Aranymadár, mérsékelt helyárakkal, kezdete 3 órakor.

Vasárnap d. u.: Kék postakocsi, operettujdonság, ötödösor, rendes helyárakkal, kezdete fél 6 órakor.

Vasárnap este: Román előadás, kezdete 9 órakor. Hétfő: Válás után, ujdonság A) bérlet 98. szám.

Az erdélyi drámapályázaton kitüntetést nyert pályamű.

— Egy román színművész ünnepélése. Bukarestben a közelmúltban ünnepelték Bulfinskiné-Circulescu Mariora, a kitűnő drámai színésznő negyven éves születésnapját. A Bulfinski-társulat szombat este játszik a városi színházban. A színbizottság kedd délutáni rendkívüli ülésén elhatározták, hogy a jubilans művésznő részére Nagyváradon is fényes ünnepséget rendeznek a színielőadás keretén belül.

— Pompadour. Fall Leó világsikert aratott operettje, a Pompadour, amely Váradon is már tizenkét zsúfolt ház előtt került színpadra, szerdán megy tizenharmadszor, a címszerepben Kovács Katóval. A többi vezető szerepet Borovszky, Zilahy, Misoga, Madas, Galambos, Sorr, Vigh, Földes és Bereng játsszák. A zenekart Szatmári karnagy vezényli.

— Hamburgi menyasszony. Pénteken este Vince Zsigmond gyönyörű zenéjű operettje, a Hamburgi menyasszony kerül ismét előadásra. A főszerepeket Kovács Kató, T. Pogány Janka, Benes Ilona, Zilahy Irén, Kertész Mancsi, Fratta, Misoga, Pattantyus, Madas, Sorr, Vigh és Galambos játsszák. A zenekart Szatmári karnagy vezeti.

— Sevillai borbély. Csüörtökön este lesz a repertize a Sevillai borbély vígoperának A) bérletben. A főszerepeket Baranyai Jolán, G. Pogány Janka, Tihanyi, Feleki, Márkus, Harsányi és Bereng éneklék. A zenekart Várad karnagy vezeti.

— Szombat és vasárnap este román előadás lesz a színházban és így a magyar társulat mindkét napon délután tartja előadásait. Szombaton délután fél 4 órai kezdettel Csajkovszky örökszép zenéjéből összeállított Diadalmas asszony operettet játsszák Biczó, Zilahy, Borovszky, Misoga, Madas, Harsányi, Galambos, Sorr és Vigh. A zenekart Szatmári karnagy vezényli. Vasárnap délután 3 órai kezdettel az Aranymadár operettet adja a színház mérsékelt helyárakkal, fél 6 órai kezdettel pedig rendes helyárakkal lesz a Kék postakocsi operettujdonság 5-ik előadása.

— Válás után. Karácsonyi Benőnek, az erdélyi drámapályázaton kitüntetést nyert három felvonásos drámáját, a Válás után hétfőn este mutatja be a színház. A darab Kolozsvárott aratott nagy sikere után kétségtelenül itt is meg fogja nyerni a közönség osztatlan tetszését. A darab vezető szerepeit Körösi Juci, Zilahy Irén, Harsányi, Sorr, Földes és Bereng játsszák. A darabot Tóth Elek rendezi.

Esőernyőt

minden kivételben készít

Rosenberg Testvérek Nagyvárad

Str. Nicolae Iorga (v. Zöldfa-utca) 8.

Behuzás gyorsan készüli

SENKI FIA

— REGÉNY —

Írta: Lovassy Andor.

(Minden jog fenntartva)

63

— Menjen és most mindjárt jelentkezék miss Marynél, a főszobaasszonytól és az ő utasítása szerint cselekedjék. Megértette?

— Oh uram, megértettem. Aldja érte az ég!

— Megálljon! Nigra, a második emeleti bérslzola, felfogja önt vezetni miss Maryhez.

A csemetésre, fehér fogait viczorítva, mosolyogva lépett be a néger.

Boglár Erzszi szomorú arca is kiderült. Olyan szép volt, mintha a tisztító tűzőn ment volna keresztül.

HARC A KENYÉRÉRT.

Mikor a „Vörös ökor”-ból eltávozott Szmolenszky Kázmér, utitaskáját kezébe vette és bicegett kifelé, a legközelebbi vasúti állomásra.

Nem sok holmi volt abban a táskában. Néhány gallér, fehérnemű, egy pár nyakkendő, egy üveg borovicska, meg egy szürke lengyel nadrág. Ez volt összes vagyona, meg egy néhány dollár, az utolsó utolsója, a parisnya. Hej ha az a kávébarna felöltő meg volna, milyen más színben látná a világot!...

Az indóház előtti parkban leült egy padra és nézte a járókelőket. Egszerre, mintha villám ütött volna belé, felugrott. Ott állt előtte pipáját tömögve egy ember. Kezében seprű tartott és miután rágyújtott, pőfékelve sepregette a hulló levelekkel behintett utakat. Azt hitte a szeme káprázik, azt hitte álmodik, ezen az emberen ott sárgult, habár kissé porosan és megfakulva, az ő kávébarna felöltője.

Odalépett hozzá és így szólt: — Kicsoda, kicsoda maga édes barátom?

— Utcaseprő vagyok. Itt az igazolványom. Már harminc esztendeje én tartom tisztán ezt a parkot.

— És hol vette ezt a kabátot?

— Nem vettem én uram sehol. Ma hajnalban itt találtam ezen a padon, ahol az előbb az úr ült. Valaki, kinek nem kellett, ott hagyta, énnekem meg kellett, hát magamra vettem.

— De ez a kabát az én kabátom.

— Ha az öné, jöjjön a rendőrségre és igazolja.

— Várjon csak, mindjárt igazolom magának is. A jobb felől való szárnyába, a belés alá valamit bevarrtam én.

— Tessék, itt van, nézze meg az úr s ha jogos tulajdona, kötelességem visszaadni.

Szmolenszky, lázas izgatottsággal tapogatta végig a kedves öltönydarabot és csakugyan a kabát jobb felől levő szárnyának belése alatt, valami papíros csomag zörgött: — Hollá! Megtaláltam! Hollá! Még benne van! — kiáltott kitoró römmel és zsebkésével kezdte felfejteni a varrást.

Egy összehajtott papírlap esett ki onnan. Felvette és olvasta az arra sebtében írt sorokat:

„Polak wegier, dwa braetanki!

Tak do szabli, tak do szklanki.”

Kázmér a homlokához kapott és felüvöltött: — A gazember! A rabló!

Azután felkapta a kizitáskáját, faképnél hagyta az utcseprőt. Az pedig levette a felöltőt, utána kiáltott: — Uram, ha az öné, ime fogja, vigye; mert én becsületes ember vagyok...

— Magának adom barátom, magának, — szólt és rohant az indóház felé.

(Folvt. köv.)

Uri fehérneműek

méret szerint

Róth M. Ulóda cégnél, Mária királyné-lér 3

Szilágyi Ernő

selyem és nőidivat különlegességek áruháza

oradea-Mare, Bulew Regele Ferdinand (Rákóczy ut.) 3

a legutolsó divat különlegességek

u. m. selyem csipke szalag, harisnya, zsebkendő, belés árúk: valamint a legszebb creppek és grenadinokoriási választékban raktárra érkeztek.

A legutolsó divat szerint készit mindennemű ruhadarabokat gyönyörű tavaszi kelmékből, ugyszintén diákegyenruhákat az eddigi árnál olcsóbban megfelelő garancia mellett részleire is

Biró László

diákegyenruha- és uriszabó

Str. Episc. Ciorogariu (Uri-utca) 24.

Alapítva 1899. évben.

Tavaszi és nyári női kalap ujdonságok nagy választékban, a legolcsóbb árban

Nagy Mihály Reg. Ferd. (Rákóczi)-ut 12

— Női és férfi kalapok alakítását a legújabb divat szerint készit. —

Kicsinyben és nagybani elárusítás.

Elfogtak egy kéjgyilkost a Nagypiactéren

Megölt egy tizenéves margittai leányt

Négy-öt nappal ezelőtt Margittán megrendítő gyilkosság történt. A falu végén ismeretlen tettes kirabolt egy gazda családot. Nemesak minden megmozdítható holmit vittek el a szerencsétlen családtól, hanem

erkölcstelen merényletet követtek el a gazda 14 éves leánya ellen, akit a merénylet után meg is gyilkoltak.

A margittai csendőrség megállapította a gyilkosok személyazonosságát, azonban elfogni nem sikerült őket, mert nyomtalanul eltűntek Margittáról. Azóta a margittai csendőrség erőiesen nyomozott a tettesek után, míg végre tegnap Nagyváradon sikerült az egyik kéjgyilkost elfogni.

Tegnap Nagyváradra érkezett egy margittai csendőrkáplár, aki olyan adatokat kapott, hogy a gyilkos Nagyváradon tartózkodik. A kapott személyleírás alapján a csendőrkáplár felismerte a gyilkost, aki mikor meglátta, hogy erősen figyelik, futásnak eredt. A Nagypiactéren szolgálatot teljesítő rendőrséget Costin Joan (89. számú rendőr) segítségére sietett a csendőrkáplárnak. Hosszas üldözés után sikerült elfogni a gyilkost. Megállapították, hogy Duka János 27 éves margittai napszemüveges.

A velencei rendőrkapitányságon beismerte a kéjgyilkosságot és a rablást is, de úgy vallott, hogy nem tudja ki volt az a szép leány, akit megölt.

A gyilkos legényt a csendőrkáplár megvasalva Margittára kísérte, ahol lefolytatják a vizsgálatot a megdöbbenő kéjgyilkosság ügyében.

Az áldozat nevét a csendőr nem tudja. Annyit tud, hogy a feltűnő szép 14 éves parasztleány Duka János áldozata.

ÜLDÖSSÉGOK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Strada Printul Carol (volt Szilágyi Dezső-utca) 6.
Kiadótulajdonos: Sonnenfeld Adolf Részvénytársaság
Telefon 38.

Előfizetési díj helyben egész évre 480 lei, félévre 240 lei, negyedévre 120 lei, egy hónap 40 lei; vidéken egész évre 600 lei, félévre 300 lei, negyedévre 150 lei, egy hónap 50 lei.

Előfizetéseket és hirdetéseket elfogad a kiadóhivatal és a Hegedűs Hírlapiroda, (Telefon 13-01.)

* A királyi pár Párisban. Párisból jé lenti a Rador: Páris városa a román királyi párt május tizedikén fogadja ünnepélyesen. A fogadtatásnál résztvesznek Milierand köztársasági elnök nevével, a kormány összes tagjai és a képviselők küldöttsége.

* Nyugdíjazások a vármegyeházán. A vármegyei jegyzői nyugdíjbizottság Tempelean Dezső vármegyei alispán elnöke alatt ülést tartott. Az ülésen a következő községi jegyzőket nyugdíjazták, akik az állam nyelvét még ezideig nem sajátították el: Kocsis Albert Árpád, Sáfrány Zsigmond Döszeg, Berényi Sándor Mihályfalva, Kovács Ferenc Kisháza és Szűcs Gyula Siter.

* Cipész iparosok gyűlése. Felkérjük mindazon cipész iparosokat, akik munkasikkal kollektív szerződéses viszonyban vannak, hogy f. h. 27-én, azaz csütörtökön este 7 órakor az Ipartestület helyiségében bérrevízió tárgyában tartandó gyűlésen teljes számban és okvetlenül megjelenni sziveskedjenek. Tisztelettel az Ipartestület elnöksége.

Különösen furesa és groteszk, hogy azok a hivatalok, amelyek az aprópénzt nem fogadják el, viszont a feleknek dúsan osztják az 1 és 2 lejes bankjegyeket. En például hiába adnék fel a postán ezer lejt csupa 1 és 2 lejesekkel, ezt bizonyára nem fogadják el tőlem. Kijelentem, nem is csodálkozom ezen, mert időbe kerülne, amíg az a tisztviselő ezt a sok aprópénzt átolvassa. Erre nem ér rá. Jó. Belenyugsom ebbe és irigykedve gondolkodom a postára, hogy neki nincs a kasszájában az elkölthetetlen aprópénz felhalmozva, mint nekem. Milyen nagy volt azonban ma az ámulatom tisztelt Szerkesztő úr, amikor ma beállított hozzám a pénzespostás, hogy pár ezer lejt kikézbessit és ennek egyrészt leszurta nekem jó néhány köteg 1 és 2 lejesekben. Hát, hogy lehet az, hogy a postának, amely tőlem nem veszi el az aprópénzt tömegesen, ime ilyen sok aprópénze van? Miféle csoda ez? Talán Uferini mester varázsolta át a nagy bankokat a postán aprévénzzé? És miért kívánja el én tőlem a posta, hogy ha ő nem fogadja az én „salátáimat”, viszont én köteles legyek őt megszabadítani az aprópénzeitől. Hát én mit csináljak vele?

* A görög katolikusok kitartanak Róma mellett. Az „Universul” című bukaresti lap munkatársa meginterjúvolta dr. Suciul balázsfalvi metropolitát, aki a konkordátum ügyében a következőket mondotta: — A konkordátum egy kétoldali szerződés, amelyet a katolikus egyház képviselői egy világi politikai hatalom képviselőivel kötnek. A konkordátumot már régen meg kellett volna kötni. Hiszen tény, hogy a görög katolikus egyház szorosan a római egyház után igazodik. Azok a feltételek, amelyeket a katolikus egyetem a konkordátumban leszögez, a görög katolikusokra is vonatkozik. Az egyesült (görög katolikus) egyház Róma mellett áll és ki is tart mellette.

* Az erdélyi és bánati román sajtószindikátus sorsjátékán két lei ellenében — ennyibe kerül egy sorsjegy — bárki nyerhet 100.000 lejt. A szindikátus sorsjátéka 5412 nyereményt ad, összesen 500.000 lei értékben. Főbb nyeremények 100.000 lei, 20.000 lei, 10.000 lei stb. A húzás vasárnaponként 1924. augusztus 16-án lesz Kolozsvárott a hatóságok és a közönség jelenlétében. A nyeremények garantáltak. Aki rizikó nélkül akar szép nyereményhez jutni, vásároljon a kolozsvári „Sajtó-Orthon” sorsjegyből. Rendelni lehet sorsjegyet postautalványom, legkevesebbet tíz darabot, a Román Sajtószervezet helyiségében Cluj, Piata Unirii 29. Tíz sorsjegy ára 20 lei. A sorsjegyeket postán ajánlottan küldik meg. Aki 100 lei áru sorsjegyet vesz, 10% engedményt kap, 500 lei vásárlásnál 20%-ot.

* Eljegyzés. Arany Illust eljegyezte Schwartz Ferenc.

* Felhívás. Egy ügyfelem át akarja venni a Favorit cukorka üzletet (Oradia-Mare, Piata Unirii 6.); felkérem ezen cég hitelezőit, hogy követeléseiket irodámban 3 napon belül bejelenteni sziveskedjenek, mert ellenkező esetben azok figyelembe vételni nem fognak. Oradia-Mare, 1924. március 25. Dr Brüll Sándor ügyvéd, Str. Nic. Jorga 6. szám.

* Hirdetmény. Hadiárvaház részére szükséges 150 pár fiú borszandál és 150 darab nadrág, efvől kérék árajánlatokat benyújtani az igazgatósághoz Str. Reale

Ferd. (Rákóczi-ut) 34. Markovits-udvar. Ugyanott egy darab 2 ajtós jégszekrény és egy darab 4 sütős asztaltűzhely eladó. Az igazgatóság.

* Rövidzárlat-pánik a Széles-utcán. Tegnap este tíz óra után ágyulövéshez hasonló detonáció reszketette meg a Széles-utca ablakait. A lakosság izgatottan az utcára rohant s fokozta még az izgalmat az is, hogy a villanylámpák perccenkint elaludtak, majd újból kigyultak. Negyedóraig tartott az izgalom, amikor megjelent Chiodosan rendőrtiszt a villamosmű embereivel és megállapították, hogy rövidzárlat következtében az ivólampa kipukkant és meggyuladt a pózna is. A villamosmű emberei azután gyorsan kijavították a megromlott vezetéket.

* A foltozó vargák sérelme. Körülbelül 45 kis cipész, nagyrészt hadirokkantak, abból élnek, hogy összevásárolják az ócskapiacra a rongvos cipőket, csizmákat, kijavítják azt és ugyancsak az ócskapiacra eladják. Most, egy ismeretlen rendelkezés folytán, ezeket a foltozó vargákat kikergették az ócskapiacról és a cipész-soron jelölték ki részükre helyet. Tekintettel arra, hogy az, aki ócska holmit akar vásárolni nem megy oda, ahol az új árukat rakják ki, ennek a negyvenöt embernek az egzisztenciáját tették ezáltal tönkre. A foltozó vargák képviselői dr. Pogány Gyula vezetésével tegnap megjelentek a polgármester előtt és kérték beavatkozását. A polgármester ezt készséggel meg is ígérte és utasított a delegációt, hogy panaszukat jentsék be a városi előljárnak is.

* A jövedelem és vagyonadó tárgyalása. Megirtuk, hogy a jövedelem és vagyonadó tárgyalására delegált bizottságok ma, szerdán kezdik meg működésüket. Úgyisintén közöltük március 26-ig bezárólag azoknak névsorát, akiket beidézték, hogy addiglebbzéseiket tárgyalják. A folytatódó névsor a következő: Március 27-én délelőtt 9 órakor a II. emelet 29. sz. szobában: dr. Koizó Jenő, ifj. Berger Sámuel, Friedmann Mór, Neumann Márton, Selmovits Márton, Guttmann Sámuel, Fisch Lajos, Friedmann József, Grösz Sándor, özv. Feuer Salamonné. II. emelet 16. számú szobájában: Fráter Béla (Simion), Kacsó Péter, Ciprian Gábor, Vaiv Sándor és dr. Nits Dániel (Széplak), Rapoport Mayer, Izrael József, Fressmann Benjamin és Sál István (Ustica), Árvai József (Abramul de sus). Március 28. (II. em. 29.) Dattler Adolf, Rosenfeld Márton, Klein Jakab, Hauer Benjámin, Kecskeméti István, Fuchs Mór, Jeremiás Henrik, Havas Ignác, Wittenberg Hajnalné, Hájós Sándor. A II. bizottsághoz (II. em. 16.) Vámos József (Jatul Barla), Szemeták József és Kacsó József (Abramul de sus), Feldmesser Izsák és Schwartz Salamon (Iten), Ferdik László (Ghida), Spitz Sámuel (Dijir), Dombi Imre (Junig) Klobusitzky Béla (M. Petren) és Rosenfeld Benő (Palusa.) Amennyiben az idézettek nem jelennek meg a tárgyaláson, a bizottságok távollétükben is határozhatnak.

A világ legtökéletesebb együttese, élükön

Ivan Mosjoukine

főszereplő a Rejtelmek Házának.

* Hirdetmény. Hadiárvaház igazgatóság megüresedett cipészi állásra április 1-re pályázatot hirdet, 500 lei havifizetés, lakás, fűtés, világítás és élelem. Pályázó csakis nőtlen, vagy gyermektelen egyén lehet. Jelentkezni Str. Reg. Ferd. (Rákóczi-ut) 34 Markovics-udvar. Az igazgatóság.

* Tavaszi dívat szövetség vásár Rimanóczy-utcán Kertész Reklám üzletében, ahol az árak olcsóbbak, mint bárhol. E cég szolid és megbízható.

* A Gyilkos e heti száma rendkívül szezációs tartalommal jelenik meg. Az erkölcös váradi főrabbi, aki vizet prédikál és bort iszik. Egy nő tizenegy férfi. Örült sikoltozás egy szeparácban. Az istentelen kegyur. Szélgjegyzetek a Bihoreana jubileumán és más szenzációk, 48 oldal, ára 10 lei.

* A baba-bál. A műsoros bababál vasárnap a Kath. Körben, délután 4 órakor kezdődik. Jegyek 40 és 20 leiért a Hegedüs Hirlapirodában kaphatók.

Világszenzáció

Ivan Mosjoukine Páris kedvencének alakítása a Rejtelmek Házában

* Vasárnapi iskolai világtkongresszus. A vasárnapi bibliai gyermekiskolák tanítóinak világszövetsége f. év június végén tartja világtkongresszusát Glasgowban (Angolország). A hatalmas gyűlésre eddigelő mintegy ötezer delegátus jelentkezett. Az Unio prot. egyházai 3000 kiküldöttel képviseltetik magukat. A legfőbb védnökséget az angol trónörökös vállalta el, mellette szerepelnek a védnökségben a cartenbury anglikán érsek és az összes spanyol prot. egyházak világi és lelképásztori legfőbb vezetői. A kongresszus elnöke Lord Pentland lesz. Romániából a prot. egyházak képviselőiben dr Imre Lajos theol. tanár, dr K. Tompa Arthur kolozsvári tanár és dr Gyenge János liceumi tanár, ref. lelkész jelentették be a kimenetelüket.

* Az Apolló mozi előcsarnokában még csak két napig látható az a szenzációs képi kiállítás, amelynek minden egyes kiállított képe után olyan óriási érdeklődés nyilvánult, amelyhez fogható még talán nem nyilatkozott meg a váradi képvásárokon. Konfidentális értékű nagy nevek a kiállítottak, akik közül Iványi Grünwald, Olgyai, Romek, Pap Emil nevét nem kell bemutatni a nagyváradi közönségnek.

* Korhü jelmezek teszik dr Lukács Béla kedd esti hangversenyt stílusossá és abszolút művésziessé. Az európai híri előadó művész ugyanis szakít a sablonnal és a nagy német balladákat XI. és XII. századbéli kosztümökben énekl. Ady örök életű dalait sem a stílustalan frakkban adja elő, hanem olyan régi magyar jelmezben, amely legjobban simul a nagy költő speciálisan magyar gondolataihoz. Dr Lukács Béla hosszas tanulmányozás után választotta és tervezte meg a pompás és kifejező kosztümöket, melyek a kiváló művész előadásának értékeit és szépségeit csak fokozzák. Az április 1-iki hangverseny jegyeit a Központi Újság- és Jegyiroda árusítja.

IVAN MOSJOUKINE

a világhíri orosz filmművész

a Rejtelmek háza főszereplője

* A Népkyhia céljaira adakoztak: Grünstein Arminné 200, Flegmann Arminné 100, Seidmann Adolfné 100, dr F. A. né 100, Sonnenfeld Gusztávné 100, Szirmay Rezsóné édesapja halála évfordulóján 100, dr Fischer Imréné 100, Klein Adolfné 100, Vitraél Vilmos 200, Ullmann Arthurné 100, Spreng Vilmosné 100, Kun Gyuláné 50, Weisz Mórné 50, Szegő Antal fia barmicovójára 100, Pollák Pálné édesapja halála évfordulójára 100, Reismann Róza édesapja halála évfordulójára 100, továbbá Lichtmann Miksáné 5 kr. cukor és mák, Vadács Kocsigáronné bort. Mindezekért hálás köszönetet mond az Elnökség.

* Mária csemege I. drb. 5 ei Benedeknél.

* Vásároljon saját érdekében a Körsöpart Aruház alkalmi olcsó hetében, mely hétfőn kezdődik.

Biztosan hat, azonnali könnyülés.

* Nyakkendő, divat férfi zoknik melyen leszállított árban szerezhetők be Vezérnél.

* Adakozás. Az izr. hitközség finárvaháza céljaira adakoztak: Vadász Albertné (kocsigáron neje) fia barmicovója alkalmából 100 lei, Gruber Miksáné 50 lei, Guttman Mór kisleánya halála évfordulóján a Kecskeméti Margit alapítványra 30 lei, Krausz Miksa, Ilonka és Nuska édesanyjuk halála évfordulójára alkalmából 100 lei, Szirmay Rezsóné fia emlékére 100 lei, Büchler Mártonné 100 lei. Természetbeni adományokat küldtek: Waiszlóvich Emil, Szegál Samu, Flegmann Arminné. A zsidó aggokháznak Steinbach Alice zongoratanárnő növendékeinek hangversenyjévedelméből 600 lei, Davidovits József 60 lei, Réna Böske 200 lei, Gruber Miksáné 50 lei adományozott, mely adományokért hálás köszönetet mond a jótékony intézmények vezetősége.

* Zsebmenetrend tavaszi kiadása kapható a Hegedüs Hirlapirodában.

MOZI

— Az Apolló mozgósínházban ma, szerdán a Szerelmes asszonyok, izgalmas kalandordráma kerül vetítésre. A két rész 10 felvonásos filmet egyrészben mutatják be. A szépséges felvételekben és izgalmas jelenetekben bővelkedő film főszerepét Miss du Pontés és Erich von Stroheim alakítják.

— „A fehér menyország” — Dorian filmszínház. A hétfői bemutatón „A fehér menyország” című Dorian-film szenzációs sikert aratott. A telt ház a legnagyobb élvezetekkel nézte végig az érdekes filmet és gyönyörködött Bruno Kastner, Lona Schmiedt, Jacob Tiedtke játékában. A nagyszerű film még szerdán és csütörtökön látható. — Jön Shakespeare halhatatlan remekműve a „Velencei kalmár” 8 felvonásban, a főszerepben Henny Porten, Harry Liedtke, Werner Krauss.

KÖZGAZDASÁG

Ujból ellenőrzik

a biztosító társaságokat

Annak idején a kormány nagyon szigorú intézkedéseket foglaltatott, hogy a biztosító társaságok nacionalizálás a legszélesebb mértékben keresztülvigye. Tényleg azok a biztosító társaságok, amelyeknek a főintézete jelenleg külföldön van, a főintézettől függetlenítették az erdélyi fiókintézeteket, úgy, hogy ma már aligha működik Erdélyben olyan biztosító társaság, amelynek a kormánytól ne volna működési engedélye.

Eppen ezért teljesen érthetetlen és indokolatlanul látszik a legújabb kereskedelmi miniszteri rendelet, amelyet a kereskedelmi felügyelőségekhez intézett és amelyben utasítást adnak ki, hogy ujból ellenőrizzék a biztosító társaságok autorizációt.

Erre vonatkozólag megkérdeztük Gisteanu kereskedelmi subinspectorot, aki a következőket mondotta:

— Rendletet kaptunk, hogy a kerületheben levő összes biztosító társaságok iratait ellenőrizzük. A rendelet értelmében felhívást küldünk az összes itt működő biztosító társaságokhoz és a bemutatott irataik számát és az autorizációt kiállító hatóságot is megjelölő jelentésben számolnak be az ellenőrzés eredményéről. Abban az esetben, ha még volna a kerületünkben olyan biztosító társaság, amelynek nem volna meg a szabályszerű engedélyezése, arról is jelentést teszünk a miniszteriumnak.

Kétféle fizetési eszköz a hadikölcsön-lombard tartozások fizetésénél

A belföldiek leuban, a külföldiek magyar koronában kötelesek fizetni

A pénzpiac vezetőihez most érkezett meg a román-magyar pénzügyi tárgyalásokról szóló jelentés. A legjelentősebb pénzügyi kérdésekben sikerült megegyezésre jutni a két ország delegátusainak. Legfontosabb kérdés ezek között a romániai, közelebbről erdélyi és bányási pénzügyintézeteknek a magyarországi bankkal szemben levő hadikölcsön-lombard tartozások és követeléseik voltak. A most megkötött egyezmény szerint a romániai pénzügyintézetek hadikölcsön-lombard tartozásokat magyar koronában fizethetnek, amivel szemben azoktól az adózaiktól, akik magyar állampolgárok, szintén magyar koronában kötelesek elfogadni a hadikölcsön lombardtartozásokat, sőt azok a másfajta, nem lombardtartozások is fizethetők magyar koronában, melyekről kétségteljesen megállapítható, hogy hadikölcsönjegyzésre történt a meghitelezés.

Ez a megegyezés nem vonatkozik belföldiek hadikölcsöntartozásaira, amelyek leuban fizetendők. A romániai bankoknak Magyarországon levő betétei dolgában is megtörtént a megegyezés, amelynek a magyar kormány részéről való ratifikálása után hazahozzák a letételeket.

A záloglevelekre vonatkozóan az a megállapodás jött létre, hogy azok a jelzálog kötvények, amelyek 1918. október 31-ike előtt már igazoltak a mai román állampolgárok kezében voltak, 2:1 arányban számoltatnak el a magyar intézetekkel. Az elszámolást a román kormány közbejöttével a kormány által megjelölt bankok útján fogják megejteni.

— Uj működési engedélyek. A kereskedelmi miniszterium a következő uj működési engedélyeket küldte le a nagyváradi kereskedelmi felügyelőségre. Haisler Ignác Nemzetközi Szállítási vállalat, Népszövetségi Hitelintézet Nagyvárad, Román Melocco művek cementárugyár, Furnica-Hangya R. T. Nagykároly, Egyesült belényesi malmok és villamosmú R. T., „Fehér” nyomda R. T. A működési engedélyeket tehát cégek a nagyváradi kereskedelmi felügyelőség-nél átvethetik.

— Az uj vámtarifa. Bukarestből jelenti a Rador: A vámtarifa megállapítását tárgyaló bizottság megkezdte működését a kormány intencióinak megfelelően. A kormány nem akarja a vámteleteket politikai szempontoktól függővé tenni, tisztán arra törekszik, hogy a békenívót elérhesse. A valutáris illuzúcióktól függetlenül akarják a vámokat és ezért aranykoronában fizetendő vámteleteket állapítanak meg.

— Nagyváradon lesz a romániai kereskedelmi és iparkamarák kongresszusa. A romániai kereskedelmi és iparkamarák elhatározták, hogy szeptember elején Nagyváradon tartják meg kongresszusukat. A kamaraközi bizottság, amelynek feladata a határidőt kitűzni, a jövő héten ül össze Bukarestben. E bizottság tagjai: Barbu Romulus, a nagyváradi kamara elnöke, dr Papp János titkár, ezenkívül a bukaresti és constanai kamarák elnöke.

TŐZSDE

Zürich, március 25. Newyork 58025, London 249150, Páris 3110, Prága 1680, Bukarest 305, Budapest 0085, Berlin (10 null) 131, Bécs 8165, Milano 2495.

Bukarest, március 25. Zárlat: Páris 1060, London 831, Newyork 194, Róma 830, Zürich 33.40, Bécs 27 egyen., Prága 558, Budapest 20.

Valuták: Font 810—820, frank 1050—1070, svájci 33—34, lira 810—820, dinár 230—235, dollár 190 fél—191 fél, osztrák 2775—2875, magyar 24—27, szokol 540—550.

Zürich március 25. Zárlat: Berlin 10 0 a 131, Amsterdam 213 háromn., Newyork 578 egyen., London 2487, Páris 3060, Milano 2490, Prága 1677 fél, Budapest 0.085, Belgrád 710 Bukarest 305, Bécs 0.0081 fél

Fénynyomásu

Iátképes lapokat

beküldött rajzfelvételek után,
elsősorú, előkelő ki-
viteiben készit

Jos. Drotleff
grafikai műintézet
és speciális mű-
terme látképes
lapok előállítására
NAGYSZEBEN
SIBIU

Képes, mintával ellátott
rajzlapok, festmények, még
mászkészítéssel is készí-
ti, kezdő évadra

Sózott és szárított beleket

ökör, tehén, disznó, bárány és birkából
a legolcsóbb árban vásárolhat

Societate Anonimă Română
„Industria Produselor Animale“

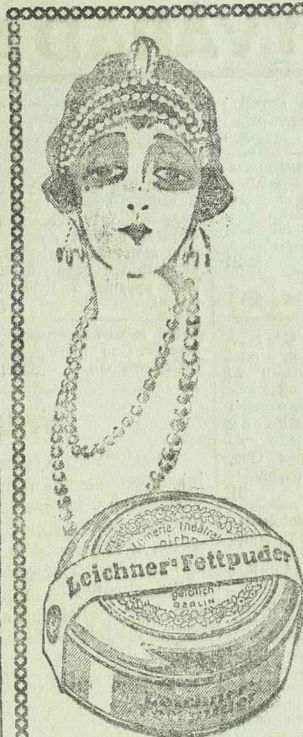
Ajánlatok a központhoz Bukarest, Str. Sărindar No. 14.
küldendők.

Telefon 16—76.

Távirat cím I. P. A. Bucuresti

Telefon 16—76.

Utazóinkat a megrendelések felvételére elküldjük.

L. Leichner

Berlin

Csak ezt a szépségpudert használhatja
állandóan. Az ön archőre akkor való-
ban higienikus és kozmetikai ápolást
nyer. Egyben olyan márkájú pudert
van, amely a világpiacra utólrhetet-
len sikert mutat föl. A Leichner-féle
zsír-puder egy félszázad óta nemcsak
a szépségápolásnak, hanem az összes
utánzásoknak is az alapja. A tudomá-
nyosan összeállított Leichner-gyártmá-
nyok mindenütt kaphatók. Teljes ha-
tású színárnyalatával és parfümözésé-
vel az elegáns hölgyek számára az
egyedül igazi puder.

Minősége elsőrangú!

Kérjen mindig Leichner-pudert, zseb-
pudert, arc-pudert, Cold-krémet, ajk,
szem- és arckenőcsőt, Crem-Lyrettet,
színházi-rouge-t, liliumtejet, new cos-
meticot, rózsavizet.

Vezérlerakat:

Drog. Mag. Pharm.
Gläser & Sachter
Csernovitz

Heti árjegyzék

a most érkezeti árukról!

Vizes készlet csiszolt 6 személyre	Lei 50—
Boros készlet csiszolt 6 személyre	53—
Sörös készlet csiszolt 6 személyre	100—
Likörös készlet csiszolt 6 személyre	53—
Gyümölcs készlet csiszolt 6 személyre	130—
Beitöttes készlet csiszolt 6 személyre	80—
Teás készlet aranyos 6 személyre	400—
Kávé készlet aranyos 6 személyre	400—
Feketés készlet aranyos 6 személyre	150—
Ebédli készlet aranyos 6 személyre	800—
Mosdó készlet színes felszerelve	350—
Vendéglői mély-lapos tányér	12—
Vendéglői csemege tányér	10—
Vendéglői vizes pohár csiszolt	4—
Vendéglői boros pohár csiszolt	3—
Vendéglői evőeszköz párja	40—

Kávéházi és étterem felszerelések!

Eladás nagyban és kicsinyben
Képerkeztetés — ablak üvegezés

Fraji Komlós Testvérek

Gyári raktár — Nagykereskedés
Oradea-Mare — Nagyvárad
Nicolae Iorga (Zöldfa-utca) 13. szám.

Akar Ön

161 és olvasón vásárolni

?

Ha igen, úgy keresse fel

SPITZ

vasnagykereskedését
a Kugler-féle házban

RÖFÜSÁRUK

szabó- és elpész béléssárak
nagyban és kicsinyben a legolcsóbbak

GUTTMANNAL Nicolae Iorga (Zöldfa-u.) és
Vitéz M. (Nagypiactér) sarok.

Vásznak batizst-sifonok óriási meny-
nyiségben raktáron

L. NACHT

Soc. in nume colectiv
Oradea-Mare

Strada Sf. Ladislau No. 10.

Telefon 12—61.

Bucuresti, Arad, Brasov,
Cluj, Galati, Vienna,
Timisoara.

Angol ón

Csapágy fém

Antimon

Ólom

Horgany tömlők és lemezek

Forrasztó cin

Csavarok — Permetezőők

Telegramm Adresse:

Metelnacht

Nagyban Nagyban

Irodabulorok,
parkellák
Rimanóczy

műbutor és parkettgyár
rt. Oradea-Mare Strada
Clujului 117. Telefon 279

CSOKOLADÉ ÉS BONBON

MINDEN ÜZLETBEN KAPHATÓ

Ácsmunkát

CZINA ISTVÁN

helyben és vidéken.
Bármilyen és szakmá-
ba vágó munkálatokat
a legolcsóbb egységá-
ácsmester, Oradea-Mare
raim mellett vagy ve-
Strada Eroilor (Vitéz-u.) 1. zetését vállalom.

Egy poroszmintájú új hintó
egy futókocsi eladó.

Calea Victoriei (vált Kolozsvári-utca) 148. sz.

MASITSzücs

Strada Vlahuta (Szent János-utca) 2.

szörme áru

nyári gondozása

molykár elleni megóvás biztosításával

átalakításokat és
javításokat vállalom.

A legkisebb hirdetés ára 20 lei

A NAGYVÁRAD APRÓHIRDETÉSEI

Egy szövege 2 lei
vastag betűs 4 lei

Oktatás

Francia és román nyelv-
órát ad urihölgy. Cim:
Strada Prințul Carol (Szi-
lági Dezső-u.) 22. 337

Gyorsírás
(magyar-német)
gépirás
könyvvitel
12 év óta legjobban
Donát-nál
Str. Gojdu
(Beöthy Ödön-utca)
30. szám.
Előkészítés
magánvizsgákra.

LAKÁS

Fiatal német házaspár ke-
res butorozott szobát ap-
rilis 15-re, esetleg előbb.
Ajánlatot Intercontinental
Str. Avram Iancu 22. 355

Üres szoba lakásnak gyer-
mektelen házaspárnak vagy
műteremnek átadó. Érte-
kezni Balásznénál, Str. Ni-
colae Iorga (Zöldfa-u.) 21.
Telefon: 8-15. 347

Különbejárattal elegáns vagy
szerényen butorozott azon-
nal elfoglalható szobákat
tudunk és sürgősen kere-
sünk. Iroda Str. Episcopu-
lui Pavel-utca 5. 348

Alkalmazás

Keresünk azonnali belépé-
sre perfect gyors- és
gépirót vagy gépirónőt, ki
kereskedelmi irodában al-
kalmazásban volt. Néme-
tül tudók előnyben része-
sülnek. Írásbeli ajánlatok
fizetési igényekkel a ki-
adókba „Perfect” jellegé
alatt kértetnek. 315

Bejáró fiatal szakácsnő
kis családhoz keresek szo-
baleány mellé. Cim a He-
gedüs Hirlap-irodában. 339H

Volt állami tisztviselő iro-
dai vagy felügyelői állást
keres. Óvadék van. Köz-
vetítőket díjaz. Cimeket a
kiadókba kér. 327

Utazó, aki Erdély és a bá-
nátban jól be van vezetve
cipő szakmából, román,
magyar és német nyelv
tudással műveltebb belépé-
sre állást keres. Cimet a
Hegedüs Hirlap-irodába
kér. 332H

Önállóan főző minden
szakácsnő azonnali, eset-
leg 1-re belépésre keres-
tetik. Cim a kiadókban. 325

Keressék eljére tisztessé-
ges mindenest (lehet né-
met is), három tagu csa-
ládhoz. Schwartz, Str. Sf.
Ladislau (Körös-u.) No 68.
354H

Vezető állásban levő tiszt-
viselő, keleti akadémiai
képzéssel, perfectk ro-
mán, magyar, német, ál-
lást változtatni óhajt. Le-
veleket „Kitartó” jellegre
Hegedüs Hirlap-irodába.
353H

Jól főző mindenest keres
Dr. Bauer, Str. I. C. Bra-
tjanu (Szaniszló-u.) 6. 354H

Gyermektelen fiatal ház-
aspár eljére vagy azon-
nali belépésre házme-
steri állást keres. Cimeket a
kiadókba kér. 346

Perzsaszővéshez csomózó
leány felvétetik. Str. Cosbuc
utca 7. 359

Szobaleányt azonnalra, sza-
kácsnőt 1-re felveszek. Str.
Rimanóczy-u. 14. 358

Apolonót keres Kleiné,
Str. Horia (Báthory-utca) 6.
350H

Adás-vétel

Eladó házak, emeletes gyár-
helyiség 4 lakással, 2 hold
területtel. Szacsai-u. 70
beköltözhető parkettás mo-
dern lakással. Körös-utcan
üzletház, több lakás is o-
vannak. 18 holdas szőlő o-
lcsón eladó. Weisz Gizzi,
Str. Tipografiei (Nyomda-
utca) 4. 31

Bizományba elfogadok bár-
milyen tehérműt, por-
cellánokat, szőnyegeket és
képeket. Boulevardul Re-
gele Ferdinand (Rákóczi-
ut) 30. Jobbra. Szász. 64

Eladó 12 személyes kávé-
s és mokkás szerviz, lámpa-
ernyő, zsurasztal, szamo-
vár, fehér vasgép, rézlámpa,
rézág, márványosdó tü-
körrel, sezió, olcsó háló-
szoba, külön szekrény, 2
vasmosdó. Boulev. Regele
Ferd. (Rákóczi-ut) 30. sz.
Jobbra. Szász. 340H

Eladó sürgősen egy 8-as
alakított magánjáró cséplő
garnitúra és egy fiatal 6-os
huzatos cséplőgép. Gligor
Nagyszalonta, Arany Já-
nos-u. 58. 340

Nagyon szép fehér csikós
kötött ruhák eladók. Regele
Ferdinand (Rákóczi-ut) 30
jobbra szász. 284H

Eladó egy 9 hónapos nős-
tény farkas kutya. Érte-
kezni Nyárló állomáson.

Ház Str. Óvoda 13, gaz-
dalkodónak igen alkalmas,
2 szoba, konyha, speiz,
nagy istálló, zárt kocsiszin
azonnal minden elfogad-
ható áron más vállalat mi-
att sürgősen eladó. Érte-
kezni ugyanott a tulajdo-
nossal. 317

Ghege szótárt megvételre
keresek. Cim a Hegedüs
Hirlap-irodában. 338H

Eladó egy használt fehér
gyermek sportkocsi (gum-
mikerekekkel) 750 lejért. Str.
Fabricilor (Gilányi-ut) 12.
Tokai. 336

Tölgyfa palló cca 40 m²,
hársfa rönk 25 db, szilfa
rönk 15 db, 10 db zir-
zon kapir eladó. Fées,
Váradszőlős. 351H

Nagyobb üzemi helyiséget
keresünk azonnalra rak-
tárral. Cimet Hegedüs Hir-
lap-irodába, „Üzem” jellegre.
330H

Cséplőgép garnitúra eladó.
Ertekezni Kállay Gyula,
Örvend. 323

Eladó 16 magánház és lo-
galható lakással kettőszáz-
ötven ezer lejtől egy és fél
millióig. 3 magánház nem
elfoglalható lakással hal-
latlan olcsó áron. Ugyan-
csak eladó több üzlet és
bérház. Feledinél Szaniszló
utca Str. I. C. Bratianu 63.
Tel ton 16-27. Ertekezhet-
ni 1-től fél 3-ig. 58

Házak eladók. Házeladási
megbízásokat vállalunk.
Lőloshozókat megszerzünk.
Magánpénzeket, jutalékokat
kihelyezünk. Adásvételi R-
Parcul Traian 12. Ertesítés
délután. 5

Kereszthuro pedálos rő-
vid zongora eladó. Strada
Csengeri-utca 25. 345

Eladó ház beköltözhető 2
szoba, konyha és mellék-
helyiségekből álló lakás-
sal. Strada Gen. Holban
(Széles-utca) 23. 356

Jó menetű üzlet elutazás
miatt sürgősen átadó Nagy-
szalonta, Aradi-ut 56. Er-
tekezni ugyanott. 335H

Egy könyvszekrény
csiszolt üveggel és be-
rakással ugyanolyan író-
asztallal együtt
eladó.

Weisz Lipót
órás ékszerész és régiség
kereskedő. Strada Avram
Iancu Kossuth-utca 18. sz.
339H

Különfeltek

Építkezést jól és ol-
csón készít Erbsteinné, Str.
Cuza Voda (Szacsai-ut-u.)
28 vagy Szaroveszky-utca
11. sz.

3 pár harisnyából 2 párt,
2 pár zoknitól 1 párt vart
Gondáné, Str. Simeon Bar-
nufiu (Damianich-u.) 2. sz.,
ajtó 3. Ny.

Plisse és gouvre munkák
rendkívül olcsó árban ké-
szülnek Str. Alexandri (Te-
lek-ut) 22. sz. alatt, a ka-
puval szembe.

Üzlet, bérlet és bármily
igazolványhoz szükséges
fénypéke, Nagyvárad ter-
ületén legolcsóbban, 20
lejtől kezdve készülnék
Zenker fénypékeszénél, Str.
I. C. Bratianu (Szaniszló-
utca) 25. Felvételek este
fél 8-ig.

2 fiatal ember ebéd és va-
sora kosztot kadhát. Str.
Bethlen-u. 24. 326

Fénzköltés bármielyen biz-
tosítékra mindenkor azon-
nal kapható. Magánpénzt
keresünk legbiztosabb fe-
dezetre hasznorészesedé-
s ellenében. Iroda: Str. Epis-
copului Pavel-utca 5. 349

Örökre adnám öt éves,
szép, egészséges kis lány-
mat. Cim a kiadókban. 357

**Üzlet-
helyiség**
a város központján
átadó

Cim a Hegedüs Hirlap-
irodában.

ZONGORA
Thék gyártmányú rövid
kereszthuro olcsón eladó.

Sternberg
Kishidő. 2

Reszelők
és mindenféle rás-
polyok uravágását
vállalom szolid
árak mellett

Maár Lajos
reszelővágó Nagyvárad,
Alexandri (Teleki)-u. 45

Eladó ház
Nagyszalontán
jőmenetű vendéglővel,
elfoglalható 3 szobás
lakással. Ertekezhetni
ugyanott Calea Aradului
(Aradi-ut) 4. sz. alatt

Korom Mihály
uri szabó, Csengeri-utca 14.

Elvállal a legújabb divat
szerinti öltönyöket, rag-
lánokat és felöltőket. 321

Hirdelmény

Értesítjük a város közönségét, hogy f.
hó 26-án, szerdán délután 2-től 7 óráig a
városi új vízműtelepen a telep bővítése
folytán üzemzsinet lesz. Ennek követke-
zőben a jelzett időpontban a város maga-
sabban fekvő részein és az emeleti laká-
sokban, különösen az újjvárosi oldalon víz
nem lesz. Felkérjük a közönséget, hogy ivó-
víz szükségleteiről idejekorán gondoskod-
jék.

Oradea-Mare, 1924. március 25.

Köszeghy József,
ügyv. igazgató.

Kovács és kerékgégyártó

önálló munkást üzemvezetésre
keres Schwartz szikviz-
gyár. Strada Vlahuta (volt
Szent János-utca) 52. szám.

Meghívó

A Kiss Dávid és Társa r.-t.

rendes évi közgyűlését

folyó évi április hó 3-án délután 7 órára tüzi ki
saját irodahelyiségében (Bulv. Reg. Ferdinand 4)
és erre a t. részvényeseket ezennel meghívja
Az igazgatóság.

Tárgysorozat:

1. Évi jelentés és mérleg fölötti határozat-
hozatal.
2. A Banca Dacia részvényiársasággal való
fuzió.
3. Esetleges indítványok.

A mérleg és nyereség-vesztesség számla a
részvényiársaság irodájában a hivatalos órák alatt
megtekinthetők.

Meghívó

A Banca Dacia r.-t.

rendes évi közgyűlését

folyó évi április hó 3-án délután 7 órára tüzi ki
saját irodai helyiségében (Bvdul Reg. Ferdinand
4) és erre a t. részvényeseket ezennel meghívja
Az igazgatóság.

Tárgysorozat:

1. Évi jelentés és mérleg fölötti határozat-
hozatal.
2. A Kiss Dávid és társa r.-t.-vel való fuzió.
3. Alapszabály módosítás.
4. Új igazgatóság és felügyelő-bizottság vá-
lasztása.
5. Esetleges indítványok.

A mérleg és nyereség-vesztesség számla a
részvényiársaság irodájában a hivatalos órák
alatt megtekinthetők.

Vegytisztító üzlet

Bazár épület — Színház oldal

Elvállalok mindennemű felsőruha
tisztítást Vasalások azonnal.
Borgos Sámuel

Vízumokat

legolcsóbban leg-
gyorsabban megszerzünk
Futárjárt naponta Cluj—Brassó—Bu-
karest között. Telefon interurban 2-21.
megbízásokat elvállalunk
Kálmán és Szirmai
Str. General M. 7. Tüzoltó lakt. szemben

Eladó ingatlanok

15 hold szántó 6 szabás lakással 550.000.
Hatvanhárom hold föld tanyával (holdja
18.000) 3 részben is eladó. Negyven hold
szántó tanyával, gyümölcsös (Körös
mentén) 1.500.000. Három hold szőlő szép
villával országút mentén (bormérsnek al-
kalmass) 300.000. Három hold szőlő szép
villával, gyümölcsös (közel a városához).
Két ház a réten. Öt és fél hold szántó és
szőlő föld kis házzal. Emeletes ház kispia-
cánál. Göz- és kádfürdő jó vidéki városban.
Gőzmalom vidéken. Több kisebb, nagyobb
szőlők és házak. Ertekezhetni TOMANE-
NÁL, Nilgésztelepen. 3—6-ig Lad. Kö-
rös-u. 21.